

A 1676/holdbart

Fremlagt af:
Den Socialdemokratiske
Gruppe

Behandles i:
Udvalget for et Holdbart
Norden

J.nr. 16-00096-2

Medlemsforslag om smart udnyttelse af madaffald og bekæmpelse af madspild

Forslag

Den Socialdemokratiske Gruppe foreslår at

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

at der igangsættes nye initiativer til at begrænse madspild inden for miljøhandlingsprogrammet, hvilket kan indebære både madspild fra produktions- og bearbejdningsfasen, i detailhandlen samt på restauranter og endelig i forbrugernes husholdninger

at Nordisk Energiforskning (NEF) i forlængelse af policy-anbefalingerne angående Nordisk Ministerråds program *Grøn vækst* fra 2015 gives i opdrag, eventuelt i samarbejde med Nordisk Innovation, at igangsætte aktiviteter, som kan omdanne organisk affald og restprodukter til energi

Baggrund

Ifølge en FN-rapport fra 2014 er madspild (på svensk: *matsvinn*, norsk: *matsvinn*) sammen med madtab den tredjestørste årsag til CO₂-udledning.¹ FN's fødevarerorganisation FAO skelner ganske vist mellem madspild og madtab, men samlet set fører spildte fødevareressourcer til en stor del af jordens menneskeskabte drivhusgasser. Dermed må reduktionen af madspild anses som en vigtig opgave for at opnå de globale klimamålsætninger.

Alene i Danmark var der i 2011 et årligt madspild på 540.000 tons, hvoraf 237.000 tons skønnes at komme fra private husholdninger.² Størstedelen

¹ *Food wastage foodprint – Full-cost accounting, Final report*, Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2014 <http://www.fao.org/3/a-i3991e.pdf>

² *Madspild i Danmark*, faktaark fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, 2011

af madspildet opstår dog i processen, inden fødevarerne rammer forbrugere, eksempelvis i primærproduktionen, fødevarerindustrien eller detailhandlen. Madspildet i de nordiske lande har ikke blot store miljømæssige konsekvenser, men er også udtryk for et stort økonomisk tab. I Danmark er et konservativt estimat, at madspildets omfang løber op i 8,4 milliarder DKK.

Emnet har været på Nordisk Råds agenda tidligere, og Rådet vedtog i 2011 en rekommandation om forskellige fælles nordiske tiltag³. Emnet er også på dagsordenen i mange internationale fora og har for nylig også været drøftet i Nordisk Råds Udvalget for et Holdbart Norden.

I *EU-kommissionens handlingsplan for den cirkulære økonomi* indgår madspild eksempelvis som fokusområde gennem bl.a. fælles målemetoder, forbedret datomærkning og værktøjer til at opfylde det globale mål for bæredygtig udvikling om at halvere madspild senest i 2030. Samtidig er det EU's nye mål at opnå 65 % genanvendelse af kommunalt affald i 2030. I den nylige midtvejsevaluering af *Nordisk Ministerråds miljøhandlingsprogram 2013-2018* foreslås det som en del af 20 nye tiltag og emner, at den generelle ide om bl.a. at "udvikle en cirkulær økonomi, hvor intet går til spilde"⁴ kan være særlig relevant for fremtidens nordiske miljøsamarbejde, hvilket også må omfatte madspild.

I statusmeddelelsen over *Nordisk Ministerråds programsatsning 'Grøn vækst'* fra 2015 fremgår det, at madspild har været et fokusområde. Resultaterne af madspildsprojekterne under ministerrådsprogrammet indikerer, "at en mere effektiv omfordeling af fødevarer kan bidrage til at reducere madspildet i Norden"⁵. Eftersom madaffald vil kunne indgå som ressource i bioøkonomien, vil vi også fremhæve, at det i samme statusmeddelelse – under indsatsen vedr. bioøkonomi og bioraffinaderier – anbefales "at gøre bioøkonomi til en fælles nordisk højprioritet for at muliggøre hurtigere implementering", herunder at "landene skal gå sammen om forskning og udvikling af teknologier og anlæg til opgradering af organisk affald og restprodukter fra primærindustrierne til både højværdiprodukter og energi."⁶

Med Nordens nuværende rolle som foregangsregion for bæredygtige løsninger virker det oplagt, at de nordiske lande også går forrest, når det gælder både reduktionen af madspild og den intelligente udnyttelse af det madspild, som ikke kan undgås, eksempelvis gennem omdannelse til biogas. Derfor foreslår vi, at der a) igangsættes nye initiativer til at begrænse madspild inden for miljøhandlingsprogrammet, hvilket kan indebære både madspild fra produktions- og bearbejdningsfasen, i detailhandlen samt på restauranter og endelig i forbrugernes husholdninger, samt at b) Nordisk Energiforskning (NEF) i forlængelse af policy-anbefalingerne angående Nordisk Ministerråds program *Grøn vækst* fra 2015 gives i opdrag, eventuelt i samarbejde med Nordisk Innovation, at igangsætte aktiviteter, som kan omdanne organisk affald og restprodukter til energi.

Forslaget forventes at skabe nordisk nytte, idet de nordiske lande råder over en række teknologiske og videnskabelige ressourcer, som til sammen vil skabe en merværdi i udviklingen af nye bæredygtige løsninger på det bioøkonomiske område. Forslaget harmonerer godt med målsætningen i Nordisk Ministerråds bioøkonomi-initiativ om at reducere affald og øge genbrug. Samtidig vil det styrke Nordens position på bæredygtighedsom-

http://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/FVM.dk/Dokumenter/Landbrug/Indsatser/Madspild/Faktaark/Faktaark_Madspild-i-Danmark_-juni-2011.pdf

³ Rek. 16/2011/miljø. Rekommandationen blev afskrevet i 2013 og Nordisk Råd udtrykte sig tilfreds med Nordisk ministerråds indsats og at Rådet ville komme tilbage til sagen på et senere tidspunkt.

⁴ *Midtvejsevaluering af det Nordiske Miljøhandlingsprogram, 2013-18*, PlanMiljø, 2015, s. 27

⁵ *Norden – førende inden for grøn vækst*, 2015, s. 12 <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:856832/FULLTEXT01.pdf>

⁶ *Ibid*, s. 4

Nordisk Råd

A 1676/holdbart

Fremlagt af:
Den Socialdemokratiske
Gruppe

Behandles i:
Udvalget for et Holdbart
Norden

J.nr. 16-00096-2

rådet på den internationale scene og eventuelt bidrage til ny eksport af teknologiske løsninger.

Forslaget forventes i øvrigt at have en række positive økonomiske og miljømæssige effekter. Eksempelvis vil reduktionen af madspild bidrage positivt til landenes klimamål ved at minimere udledningen af drivhusgasser, ligesom det nuværende store økonomiske tab, der som fremhævet tidligere i forslaget skyldes madspild, vil blive reduceret. Ydermere vil investeringer i bioøkonomi kunne bidrage til positiv økonomisk og beskæftigelsesmæssig udvikling i landdistrikterne og kystområderne og skabe vækst i små og mellemstore virksomheder, sådan som det også fremgår af ministerrådets statusmeddelelse på *Grøn vækst*-programmet fra sommeren 2015.

Helsingfors, den 25. januar 2016

Annette Lind (S)

Erkki Tuomioja (sd)

Eva Sonidsson (S)

Gunvor Eldegard (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Ineqi Kielsen (S)

Irene Johansen (A)

Johan Andersson (S)

Jorodd Asphjell (A)

Karin Gaardsted (S)

Knut Storberget (A)

Lars Mejern Larsson (S)

Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Pernille Schnoor (S)

Phia Andersson (S)

Pyry Niemi (S)

Rikard Larsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Suzanne Svensson (S)

Ville Skinnari (sd)

Nordisk Råd

A 1676/holdbart

Fremlagt af:

Den Socialdemokratiske

Gruppe

Behandles i:

Udvalget for et Holdbart

Norden

J.nr. 16-00096-2